

Н. – К. А. Бессарабова
студ. I курсу магістратури
спеціальність «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: к. е. н., доц. О.В. Рудінська

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ

Дана тема є актуальною, оскільки сьогодні Україна переживає свої одні з найтяжчих днів в умовах військового конфлікту, а економіка на разі з цим є дуже крихкою, ніби «як кришталь». Це супроводжується, з одного боку, потребою швидкого реагування та прийняттям нестандартних рішень, щоб економіка залишалася повноцінною та діючою, а з іншого – повного переосмислення пріоритетів, необхідних дій та їх послідовності.

На жаль, на території України не залишилося жодного регіону, який не зазнав би змін після початку війни. Війна, військовий конфлікт та воєнні умови призводять до змін, тому й потребують швидких реакцій щодо економіки, оскільки вони є взаємозалежними. Економіка країни є цілісним організмом, який повинен працювати злагоджено та системно, щоб забезпечувати країну усім необхідним. Але на разі з працездатною економікою, слід зазначити, що сфери медицини й охорони здоров'я є ключовими сьогодні. Головним завданням постає їх бездоганна і безперервна праця, оскільки від неї залежить життя мільйонів людей.

Для реалізації вищезазначеного завдання на високому рівні та отримання позитивного результату, необхідним є використання менеджменту в медицині, згідно якого охорона здоров'я є складною соціально-економічною системою, основним призначенням якої

є забезпечення реалізації найважливішого соціального принципу: збереження та поліпшення здоров'я громадян, надання їм висококваліфікованої лікувально-профілактичної допомоги. Тобто, охорона здоров'я є системою державних, громадських та індивідуальних засобів та заходів, що сприяють здоров'ю, запобіганню захворювань та попередженню передчасної смерті, забезпеченню активної життєдіяльності та працездатності людини [1].

Військовий конфлікт та воєнні умови для підприємств країни є певним форс-мажором, під час якого головним завданням є збереження та оптимізація бізнесу, в першу чергу, для підтримки подальшої економіки: сплати податків державі, сплати заробітної плати найманим працівникам, взаємопідтримки партнерів, можливості підтримки армії, зокрема військово та фінансово та ін.

На сьогоднішньому етапі першочерговими для продовження працездатності та конкуренції підприємства постають:

- 1 – швидкість прийняття рішень;
- 2 – обґрунтованість прийнятих рішень;
- 3 – пошук ресурсів.

Тому наявність критичного мислення, вміння працювати у екстремальних умовах, знаходження рішень для найскладніших ситуацій, прийняття миттєвих рішень, наявність плану «Б», присутність далекоглядності та жодних зволікань є запорукою виживання підприємства у військовому конфлікті та його конкурентоздатності.

В цілому, на національному рівні економіка зазнає значних змін – відбувається процес її трансформації, який носить безперервний характер. Відбувається злиття та поглинання великої кількості підприємств, багато підприємств було реструктурізовано, загалом відбувається процес корпоратизації, який матимемо довгостроковий ефект та «розкриється» якомога ширше у післявоєнні часи. В короткостроковій перспективі за воєнних умов дане явище є більш позитивним, оскільки посилює та закріплює позиції підприємств на внутрішньому та навіть на міжнародному рівнях, у довгостроковій – він зробить ринок більш закритим, монополізованим, а умови входу стануть дуже проблематичними та непростими.

Згідно статистики, за даними з 24-го лютого по 15-те травня 2022 року у порівнянні з даними на 23 лютого 2022 року, на території України зачинилося 22 % малих та середніх підприємств, відповідно третина співробітників втратили свої робочі місця. У 12,5 % підприємств об'єм праці скоротився лише на 10–20 %, у 24 % бізнес працює на 40–60 %, у 8,5 % підприємств об'єм праці майже не змінився, у 4 % підприємств обсяги робіт зросли до 30 %, та поки що лише у 2 % об'єм робіт виріс більше ніж на 30 %. Тобто 15 % підприємств не змінили або навпаки збільшили обсяги робіт, серед яких переважними є підприємства сільськогосподарського та продовольчого значення. Але, на контрасті з цим, 49 % підприємств були зупинені або виконують мінімальний об'єм праці та намагаються поновити свою діяльність та залишитися конкурентоздатними на ринку [2].

Необхідно зазначити, що конкурентоздатність регіонів сьогодні є явищем більш фактичним, ніж реальним. За воєнних умов, Україна зазнала не тільки економічного, а й демографічного перевороту. На жаль, схід України отримав значного удару, тому перебуває у розбитому стані: звідти люди були вимушені бігти від активних військових нападів та переїжджати за можливості. Південь країни опинився одним з найнебезпечніших за наявності виходу в Чорне море, тому він сконцентрований більш на обороні країни. Центральна частина країни зазнала значних ударів спочатку війни, але максимально швидко поновлює працездатність у містах та селах, повертаючись до життя, та намагаючись утримувати центральні позиції. Основний потік переселенців знаходиться саме на заході країни. Захід країни є перенасиченим не тільки біженцями, а й новими підприємствами, які було перенесено на спокійніші території країни, тому він несе велику відповідальність, в першу чергу, людяну, адже повинен найліпше «прийняти» та «застосувати» величезну кількість людей, які в пошуках «нового життя», за підтримки держави та державної політики.

Економіка вимушена продовжувати працювати задля подальшого життя, для підтримки громадян, а надалі – для відновлення повноцінного життя на всій території країни. На сьогоднішній день, Україна має багато партнерів та відчуває значну допомогу з усіх куточків світу, оскільки війна є вагомим ризиком на поширення

на Європу, що у повній мірі усвідомлюють країни заходу та намагаються допомагати якнайбільше. Не зважаючи на це, за наявних непростих умов, потрібно раціонально усвідомлювати те, що внутрішня економіка має значний вплив на стан країни та її подальші можливості.

Отже, військовий конфлікт є значним ударом та веде за собою цілу низку змін як для цілої економі, так і для кожного регіону країни зокрема. Він є фактором дуже негативного впливу на економіку: країна гальмується у розвитку, несе великі втрати. Країна перебуває в нестабільному стані, що зазначається абсолютно на всіх сферах економіки, які повинні оптимізуватися.

За даних умов, бізнес змушений бути дуже гнучким та приймати рішення ще швидше.

На сьогоднішній день, усі регіони країни перебувають у хиткому та складному становищі, тому щодо конкурентоздатності регіонів, на території України за воєнних обставин це поняття є «формальним» та зовсім неприйнятним, оскільки всі регіони, в першу чергу, налаштовані на взаємну допомогу та взаємну підтримку щодо подолання військового конфлікту, відновлення і відбудовування цілісної країни.

Список використаної літератури

1. Шутурмінський В.Г., Кусик, Н.Л., Рудинська О.В. Основи менеджменту та маркетингу в медицині : навч. посібник. Одеса : Вид. Гельветика, 2020. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/29900> (дата звернення 15.10.2022).
2. Після початку війни в Україні «закрилося» понад 20 % малих та середніх підприємств – дослідження. OBOZREVATEL: веб-сайт. URL: <https://news.obozrevatel.com/economics/economy/posle-nachala-vojnyiv-ukraine-zakryilis-bolee-20-malyih-predpriyatij-issledovanie.htm> (дата звернення 15.10.2022).